

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
الحمد لله رب البيت الحرام والصلوة و
السَّلام على صاحب التَّوَكُّنِ وَالْمَقَامِ
مَشْرِفِ الْمَشَاعِرِ الْعِظَامِ وَعَلَى أَفْضَلِ
مَنْ طَافَ وَسَعَى وَاشْرَفَ مِنْ لَبَاوَدَ عِ

وعلى رسوله الذي قال في حقه لولاك
 لما خلقت الأفلاك وعلى ابن عمه وخليفته
 الذي قال في حقه لو ان الرياض اقلام و
 البحر مداد والانس كتاب وانجر جنة
 ما احصوا فضائله تبارك الله احسن
 الخالقين اوفك رازير يا كرد وملك را
 زبردست وعلى اله المنتجبين الاخيار
 اقا بعد فهذه رسالة مختصرة و
 مقالة منتخبة وعجالة مجمعة للاضرو^ر

مناسك الحج والعمرة كما ينبغي احكامهما
 انشاء الله وسميته بمناسك العلوية
 للعالمين على جايكاه مستغني القاب
 جناب كامياب ملاذ المساكين والفقير
 ومعادن العارفين والعاملين انجمن النجاة
 جناب ميرزا علي محمد خان صاحب
 الشهير بالشوشري الجزايري ادام
 الله اجلاله واقباله آمين يارب العالمين
 جمعها الاضعف الاحقر اقل الخلقه

بل لا شئ في الحقيقة حسين ابن الحسن
الحسيني الخراساني وسين فيها فصول
واشارات ومقالات ومقالات وخاتمة
الفصل الأول في بيان انواع الحج وهي
ثلاثة تمتع وقران وافراد اما التمتع فا
فضلها يقدم عمرته ناديا فيها التمتع و
ترتبط به وهذا النوع نوع من الحج التمتع
وهذه فرض على من ليس من حاضري مكة
شرفها الله تعالى بل كان ناديا وحده مزا

بعد عن مكة المعظمة ثمانية واربعين
 ميلاً من كل جانب وافعال العمرة المتمتع
 ستة الاول النية الثاني الاحرام الثالث
 الطواف والعمرة الرابع صلوة الطواف
 الخامس السعي بين الصفا والمروة وهو
 من شعائر الله الخماس التقصير والاحرام
 ان ياتي بطواف النساء وصلوته في العمرة
 المتمتع بها وافعال الحج اثناعشر الاول
 النية الثاني الاحرام الثالث الوقوف

بعرفات الرابع الوقوف بالمشعر الحامس
 الذمخ عني او الفخر الساس وفي جمرة العقبة
 في يوم الفخر وجرات الثلاثة في ايام الشبق
 السابع حلق الراس والتقصير الثامن
 الطواف الزيارة التاسع صلوة العاشر
 السعي بين الصفا والمروة والحج الحادي عشر
 طواف النساء وصلواته وكثاني عشره
 البيوتة بمعنى ليلة الحادي عشر والثاني
 عشر والثالث عشر لمن لم يتبق الصيد او^{لنساء}

و لند کر معانی هذه الأفعال و سبائی
 تفصیلاً علی سبیل الاختصار فی فصول
 انشاء الله نظم قال مولی المشوی المعنوی
 میکنم بر اینکلا مشی پروی با تو ما چون
 رزقنا ایستان خوشیم حکم داری هیر
 بکش قاشی کشیم خوش بکش این کاروان
 رانا میج ای امیر صبر و مفتاح الفرج
 حج زیارت کردن خانه بود حج رب البیت
 مردانه بود ای صاحب نظر خاکی بر

عجب را بدرزاد را تقوی کن و استیلا
 رها کن و کمتر بر خویش جفا کن و قلب را
 لایا کن و خانه آخری بنا کن دست است
 خویش بشوی و بد درویش مگوی بار بار
 صفاجوی و راه کعبه و قاپوی محرم
 شوا ز مال و منال و معرض شوا از خیال
 و مال تراش سر را و خراش قلب صنوبر
 از خلق پیر هیز و درد لوق کویز عالمی را شتاب
 کن و خویش را از بند نفس آزاد کن نظم

از خدا خواهیم توفیق ادب بی ادعای
 ماند از لطف رب با خضوع و رول که
 و با خضوع و رول کن شوط کن و بعد
 عود کن بپند از بر نفس خیره سر سنجی
 تا چند تو آهن پر زنگی از منی عینی بیار و از
 زمین بسمایا حج مردانه چنین است
 خمول اتماکم لذت این الوصول از کرم
 کن هر یکی را متقی یا لها من کربة النفس
 الشقی فاش کویم شرح حال مرده

اتَّقُوا يَا قَوْمِ مِنْ هَذَا الْخَبَرِ هَرَكِهْ دَر دِگَاهِ
 شَدِ مَغْفُورِ نَبِیْتِ لَا جَرَمَ اَزْ یَايِ تَاسِرِ
 نُوْرِ نَبِیْتِ اَقْشِ اسْتِ اِنْ شَعْلَهَا یِ
 دَلْفَرِیْبِ اِنْ صَبَرْتُمْ شَاكِرًا عَمَّا قَرِیْبِ
 كُوْبِدِ اِنْ رَا زَنْهَانِیْ بَرَمَلَا عَجَلُوا حُجَّاجِ
 مِنْ هَذَا الصَّلَا یَكْ نَدَائِیْ مَبْرَسَدَانِ
 حَقِّ بِنَا احْضَرُوا یَا قَوْمِ كُنْتُمْ اَیْمُنَا الْفَصْلِ
 الْأَوَّلِ فِی بَيَانِ اخْرَامِ الْعِمْرَةِ الْمُتَمَتِّعِ بِهَا اَعْلَمِ
 اَیْدِكَ اللهُ تَعَالٰی اِذَا وُرِدَ اَحَدٌ مِنَ الْحُجَّاجِ

في شهر شوال او ذى القعدة او اوايل
 ذى الحجة باحدى المواقيت الخمسة بحرم
 بركة المتمتع بها والمواقيت مثل ذى الحليفة
 وهو مسجد التجارة ميقات لأهل المدينة
 ولا يجوز الأحرام من خارج المسجد على
 الأقوي ولو كان جنباً او حائضاً احراماً
 فيه مجتازين مع الامكان ومع عدمه
 فهل تحرم ان من خارج ام يؤخر انه الى الحجة
 اشكال والاحوط الأحرام متها معاً وان

كان الاوّل اقوى ولاهل الشام الحجة
 ولاهل الطائف قرن المنازل ولاهل
 العراق العقيق قبل وهو وادٍ طويل يُرَبَّد
 على يريدين وافضله المسليح واوسطه غمر
 وآخره ذات عرق ولاهل اليمن جبل يُقال
 له بَلَمَكَم وسعد به واذا اراد ان يحرم عليه
 ثياب مخبّطة ينزعها انشاء الله وينوى
 انزع المخبط لعقد الاحرام وينوى ويقول
 اغسل للاحرام عمرة التمتع قرينة الى الله

والأفضل ان يحرم عقبب صلوة الفريضة
 المكتوبة وان كان في غير وقت الفريضة
 يستحب ستة ركعات قبل الاحرام و
 ظاهر الحديث وأكثر الاصحاب قائلون
 باستحباب ستة ركعات مطلقا وان كان
 بعد الصلوة الفريضة افضل واقلها
 يستحب قبل الاحرام ركعتين ويستحب
 ان يقرأ في الركعة الاولى الحمد والتوحيد
 وفي الثانية الحمد وقل يا ايها الكافرون

وبعد السلام من الصلوة يقول بسم الله
 والحمد لله وصلى الله على محمد وآل محمد
 أو والله اللهم اني اريد ما امرت به من
 التمتع والعمرة الى الحج فان عرض لي عارض
 يحبسني فحلتني حيث جئتني ونبوي ويقول
 احرم بعمره الاسلام عمرة التمتع ولبي
 اربع تلبّيات لعقد الاحرام لوجوب قرينة
 الى الله تعالى ويقول لبّك اللهم لبّيك
 لبّيك لا شريك لك لبّيك وزاد بعض

العلماء كثرهم الله تعالى امثالهم على الدنيا
 الاربع هذه الكلمات وهي احوط واو
 ان النعمة لك والملك لا شريك لك و
 محل هذا الزيادة اربع تلبّيات وفي حق
 الاخرس يقول بحرك لسانه كما في كل افعال
 ويشير باصبعه ويعقل قلبه ولو استنطق
 مع ذلك الفعل لكان احوط وليس ثوب
 الاحرام واجب وليس بشرط في صحة الاحرام
 فلو احرم عارياً او لابساً مخبطاً صح احرامه

وأثم والمراد بالتؤيبين الأزار والرداء
 والمعتبر من الأول ما يستر العورة وما
 بين الركبتين إلى السرة ومن الثاني ما يوضح
 على المنكبين والاحوط في الأزار أن
 لا يعقده لو رود انتهى عنه في المعبره و
 والمعتبر منهما ما يصح الصلوة فيه للرجل
 في المشهور ولا يجوز لبس القباء إلا مع
 عدم التؤيبين فيجوز لبسه مقلوباً والمراد
 بالقلب التكنُّس خاصة أو قلب ظهره لباطنه

مخترًا بينهما والاخير ليس يعيد وان كان
 الاول احوط والاكمل الجمع بينهما وليس
 في لبس حيث جاز فداء إلا اذا ادخل اليد
 في الكمين فكما اذا لبس مخيطا ومجوزا
 يلبس المحرم أكثر من الثوبين ان شاء أن يتقى
 بها الحر والبرد وان تبدل ثياب احرامه
 ولكن لا يطوف الا فيهما استحبابا والمندوب
 رفع الصوت بالتلبية للرجل اذا علت لحيته
 البهلاء وهو على ميل من ذي الخليفة

ان تج على طريق المدينة المشرفة شرفى الله
 تعالى مع احبائنا ومواليينا وخلصينا في
 ستة الائمة امين يا رب العالمين ان كان
 رجلاً فحبت محرم ولو احرم من مكة رفعها
 صوته اذا اشرف على الابطح والواجب
 مرة وتكرارها مستحب والعمرة بالتمتع
 يكررها ندباً حتى يشاهد بيوت مكة
 فيقطعها وجوباً والحاج يكررها الى الزوال
 الشمس بطريقة فيقطعها بعد الزوال

وجوباً وَكَيْسَتْحَبَّانَ يَكُونُ ثَوْبِي الْأَحْرَامِ مِنْ
 قُطْنٍ وَالْأَبْيَضِ أَفْضَلُ مِنْ جَمِيعِ الْأَلْوَانِ
 وَيَكْرَهُ الْأَحْرَامُ فِي السَّوَادِ وَمَنْعِبُهُ بَعْضُهُمْ
 وَهُوَ أَحْوَطُ وَلَوْ كَانَ الْحَرَمُ جَنْبًا أَوْ حَاضِرًا
 أَحْرَمًا فِي الْمَسْجِدِ الشَّجَرَةُ مَخْتَارَيْنِ مَعَ الْأَمَّاكِ
 وَمَعَ عِلْمِهِ فَهَلْ يَحْرِمَانِ مِنْ خَارِجِهِ أَمْ
 يُوَافِقَانَهُ إِلَى الْحَجَّةِ أَشْكَالٌ ^{بِقَوْلِ الْأَنْفَرِ} وَالْأَحْوَطُ
 الْأَحْرَامُ فِيهِمَا مَعًا وَإِنْ كَانَ الْأَوَّلُ أَقْوَى
 فَصَلِّ دَوِيمَ دُرِّيَّانِ أَحْرَامٍ اسْتَكَهَ شَخْصٌ

نیت کند و بر خود قرار دهد ترک چیزی
 چند را که خدا فرموده تا وقتی که محل شود
 اَقْلَ بشکار حیوان غیر دریائی است و کشتن
 او حیوان است و همچنین است گوشت
 او را خوردن و نشان دادن صیاد پی
 که او را صید و شکار کند و ذکر بروی او
 بستن است دَقِیم و طی زنان و عقد ^{بشان}
 اعم از اینکه عقد از برای خود عاقد باشد
 یا از برای غیر مطلق و حرام است شهادت

دادن بر عقد علی المشهور بین العلماء و
 دیگر حرام است تقبیل نسوان و بشهوت^{نگاه}
 کردن بایشان و برداشتن ایشان بشهوت
 یا مالیدن عضوی از اعضا بایشان با
 شهوت پس اگر شوهری ملاحظه نبض
 زنش کند جایز است بعلت رفع علت و حفظ
 نفس محترمه^{سپوا} استمنا یعنی طلب مینا
 کردن به قسم که باشد چکام^{چکام} بوی خوش
 مطلقاً مثل کافور و زعفران و غیره مشک

و غیر هم بناء علی الاشهر الا قوی بل علی
 الاظهر **یَنْجُمُ** پوشیدن رخوت دخت
 است یا چیزی که شبیه بد و خنه باشد
 مانند مد هائیکه در بلدان خراسان
 و هرات و قندهار شایع است پوشیدن
 انها و این مخصوص برجال است نه **نِسَاءً**
 و لا باس للنساء علی المشهور **رَشْمُ** پوشیدن
 مردانست چیزی را که پشت پا را بپوشانند
جَالِسًا او قائما او نائما **هَفَّتَمَ** حرام است

به قصد زینت نظر بر آئینه علی الاحوط
 و دروغ گفتن و دشنام دادن و تفاخر
 بر ضعفها کردن و قسم خوردن در حق رجال
 اگر چه زینت زنانه و موی از بدن ازاله
 کردن و بوی خوش علاوه بر طور و طرز
 سابقه ایشان احوط ترك زینت است
 اگر چه ظاهر کردن مطلق زیور و یردان
 سیمالبشوم ^{خار} هشم از محرمات فسق است
 و هو انكذب مطلقا ولو على غير الله و

البقی والائمة الراشدین علی الاشهر
 الاقوی نههم حرام است کشتن
 هوام الجسدی ای دواب کالقل و
 البرغوث والبق مثل شیش وکیک وپشه
 وحرام است انداختن شیش بر زمین
 وپجوز نقله من مکان الی مکان^{اخر}
 شرط نیست تساوی مکان کما وکفا
 ولا باس بالقاء ماعد القمل و همچنین^{نفس}
 باکی در انداختن شیش در جن ضرورت

یا بودن جروح و قرُوح در بدن محرم
 در حالتی که او را اذیت کند و ضرر
 جر'حتی رساند یا کندن موی که از حائ
 حایل چشم یا از چشم حایل و مانع
 بصر و دیده باشد که مفتقر باشد
 ازاله او را اگر چه مسئله خلاف است
 در فدیة ما عدا ی شیش و موی ابرو ^{و موی}
 زاید چشم و قبل گفتند است احسن است ^{فدیة}
 در این دو که موی چشم و ابرو باشد

و دهم تراشیدن سر است همه با بعضی
 و کندن و قطع موها تا آنکه در او شیش است
 عَلَى الْأَقْوَى دُونَ الْوَجْهِ عَلَى الْأَظْهَرِ
 الْأَشْهَرِ وَبِأَكْبَرِ نَبْتِ بِلِسْتَنْ عَصَابِيهِ
 سَبَبِ دَرْدِ سِرِّ مَكْرُوهِ هَسْتِ احْرَامِ كَرَفْتَرِ
 دَر جَامَةِ سِيَاهِ وَ سِرْخِ وَ نَارِجِ وَ زَرْدِ
 تیره و همچنین بِالْأَيِّ اینها خابیدن
 و دَر جَامَةِ چو کین احرام بستن و داخل
 حَمَامِ شدن و چو کرا از بدن ازاله

کردن و لبیک گفتن کسی که انکس را
 اواز کند بلکه گفتن لفظ یا سعد در
 جواب لفظ مکر و هست زیرا که لبیک و
 مخصوص به گفتن جناب اقدس الهی است
 و هم سرفرو بردن در اباسب مردان
 را و زبان را احیاطاً و حرامست قطع
 اظهار و خون آریدن بیرون آوردن
 احیاطاً و حربه و اسلحه بر خود داشتن
 بی ضرورت بلکه ترکش لازم است خصوصاً

وقتیکه قصد زینت و جلال باشد
 یازدهم حرام است قطع اشجار و
 حشیشهای نابین فی الحرم و حدیث است
 که مجرم قطع الشجر النابت فی الحرم و قطع اعم
 از قلع اصل یا شاخهای او است و بر
 و ثمر او است و عموم النص یتمثل الرطب
 و الیاس و یجوز قطع از خر بلا خلاف
 و شجرة الفواکه و النخل سواء انبت الله
 تعالی او آدمیون و فی آیه هر حرام است

اکتال بسواد سبغ هم حرام است نظیر
 در مرآة چهاردهم حرام آید و بشدن خاتمه
 از برای زینت پانزدهم حرام است فصد
 و حجامت کردن و غیره الا الضرورة
 شانزدهم حرام است خضاب بقصد
 زینت بلکه نص مطلق دلالت دارد
 بر مطلق زینت هر چیز که باشد پس
 محرم باید مزین سازد قلب خود را بمغز
 الله و امثال احکام او و حلیه ناخنی پوشد

باراستنکی قلب جنوبی ویدکرید کرالله
 باشد و احکام الهی خالصاً و خاشعاً
 بجای آورند باکردن کشیده و چشم در
 الفصل الثانی در بیان مقدمه و کیفیت
 و احکام طواف است پس شرط است
 طهارت از حدث و خبث از برای طواف
 واجب و وجوب قبل از طواف و در طواف
 مندوب احتیاطاً وضو سازد و شرط صحه
 طهارت از آله نجاست است از جامه

وبدن وفاقا للاكثر فظاهر المنتهى الا
 جماع والطلاق النص واكثر يقضى
 عدم الفرق في الطواف بين الفرض
 والنقل خلافا للتحرير والاقرب العفو
 فيه عما يعفى عنه في الصلوة وفاقا
 للشهيد بن خلافا لجماعه وقال السيد
 السند العلامة الطباطبائي في الشرح
 الصغير فلا يعفى عنه وهذا الأحوط
 واما كيفية^ك يس واجبا مست نيت

در طواف واستدأته حكما الى الفراغ
وقال السيد الطباطبائي طاب الله
ثراه والظاهر الاكفاء فيها بقصد الفعل
المتعين طاعه الله عز وجل وان كان
الاحوط التعرض لوجه من وجوب
او ندب وكون الحج اسلاميا او غيره
متمعا او غيره بان يقول اطوف بهذا
البيت سبعة اشواط في عمرة
الاسلام عمرة التمتع لوجوبه وترينه

الى الله تعالى وواجبت ابتداء از
 حجر الاسود وانهتم به پس ابتداء شود
 بگردش از غیر حجر پس محسوب نخواهد
 شدن دور مکرر بیدن و محاذ
 بودن حجر و ان اول دور هفت دور
 خواهد بود و نلت از حین حرکت محاذ
 حجر نباید کرد و باید مصد کند بود
 طواف را بر سمت سیار بالا جماع
 والمراد به جبل البيت علی سیاره

حال الطواف پس اگر بر زمین قرار داد
 شود یا وجه بکشد اندک عرفا استد
 بعمل آورد جاهلا او غامدا او ساهما
 ولو بخطوة لم یصح و واجب است بر
 مطوف اعاده و عوداد و اکر عرفا
 طواف کنند اش کوئند کافیت و
 واجبست داخل کردن در طواف حجر
 حضرت ذبیح را بعلت آنکه ان از خانه
 اگر چه در این سید طباطبائی فرموده

و فيه نظر بل المستفاد من الصحيح و
غيره خلافه و واجب است ^{در} دو رکعت نماز
از برای طواف و لجب و دو رکعت
مندب در طواف مندب و واقع سازد
این دو رکعت را در خلف مقام حضرت
خلیل پس اگر داخل شود در سعی
و متذکر شود در نکردن طواف غلام
طواف ثم سعی لوجب تعدیه علیہ
پس اگر شک کند در عدد اشواط

طواف بعد الانصراف و الفرائض
 پس اغاده ندارد و طوافش صحیح بوده
 پس اگر شک در عدد اشواط کند در
 بین و شکش بین هفت و هشت باشد
 قطع کند و بنا را بر اقل که هفت کامل
 واقع شده گذارد و اغاده ندارد بلا
 خلاف و اگر شک کند بین شش
 و هفت در بین طواف اغاده کند
 وجوباً فی الفریضه و بینى علی الاقل

و بر سر و پشت و شکم بریزد و همان دعا
 و ذکر باره نزد حجر الاسود آید و همان دعا
 بخواند پس منوچکوه صفا شود از دردی که
 جناب اقدس محمدی صیرون و فخراندوان ^{مخارج}
 حجر الاسود است بار امی تن و دل و اعضا بود
 نابالای کوه صفا تا نظر کند بخانه لعب و
 برکن عراقی کند و حمد و ثنای حضرت
 رب العزة بجای آورد و از نعم غیر
 متناهی الهی برخوردار شود آنچه را می تواند

پس هفت نوبت الله اکبر بگوید و هفت نوبت
 الحمد لله و هفت نوبت لا اله الا الله پس
 سه نوبت به خواند دعای ماثور را و ان شاء
 الله ادعیه اش در نسخه علیحدہ ذکر خواهد
 شد چون بیان احکام اسنم
 پس براحکام مطلع شوید و ادعیه
 در مجلس تلاوت نموده پس بعد از دعا صلوة
 بر رسول قرشی فرسند باز مشه نوبت بگوید
 الله اکبر علی ما هدینا الی اخره بعد ده

واما كَيْفِيَّةُ السَّعْيِ فِيهَا الْوَاجِبُ الَّذِي وَاقَا
 الْوَاجِبُ اَرْبَعَةَ النِّيَّةِ الْمُشْتَمِلَةِ عَلَى الْفَعْلِ
 اعْنَى السَّعْيِ الْمَخْصُوصِ فَلَا يَدَّ مِنْ تَصَوُّرِ مَعْنَاهُ
 الْمُنْتَظَمِ لِلذَّهَابِ مِنَ الصِّفَا إِلَى الْمَرَّةِ وَالْعَوْدِ
 وَهَكَذَا سَبْعًا وَبَايْدَ نَتَيْتْ كَنْدِ بُوْدَن وَ
 كَرْدَن فَعَلْ رَاسْعِي حَجَّ الْاِسْلَامِ اَوْ غَيْرِهِ
 مِنْ عِمْرَةِ الْاِسْلَامِ اَوْ غَيْرِهَا وَالتَّقَرُّبِ إِلَى
 اللَّهِ بَابِنِ كِهْ بِكُوْبِدَاسْعِي مِنَ الصِّفَاءِ الْمَرَّةِ
 فِي عِمْرَةِ الْاِسْلَامِ عَمْرُ الْمُقْتَمَعِ لَوْجُوْبُهُ قَرَبَةً

الى الله تعالى و باید مقارن باشد نیت با فعل
 و حرکت و واجبست مستمر داشتن نیت را
 تا زمان فراغ کسر اگر قطع کند یا بر گردد
 از این قصد عملش فاسد و استیناف سعی
 لازم است پس ابتداء از صفا کند و ختم
 بمروه و لو عکس بطل مطلقاً و لو سهواً و
 جهلاً و السعی بینهما سبعاً بعد از هابیه الى
 المروه و شوطاً و عوده منهما الى الصفا
 اخر او هجین تا کامل شود هفت نوبت اجماعاً

رطبه زنده عليك واضح و فعل كما ورد و
 وعاده الى آخره اما بالصعود عليها او بحمل
 عقبه و كعبه اعني ما بين الساق والقدم
 ملاصقا للصفاء واصابع قدميه جميعا
 ملاصقا للبره ولا يجب صعودهما اجماعا
 و ذ هو اجماع بطريق المعهود استقبالا
 المطلوب بوجهه و مستحبات سعي ليس مستحب
 استند روی و آهسته روی که آن
 هروله نامند و له الرقل المعروف ما بين

المنان و مستجاب است خواندن ادعیه
 مشهوره بسم الله و بالله اکبرنا باخرو
 چون در محل شند رفتن بگذرد بگوید یا ذ
 المن و الفضل الی اخره و چون بمروه رسد
 مستجاب است که بگوید یا لارود و ادعیه که
 در صفا خوانده بخواند و بگوید یا من امر
 بالعفو الی اخره و کربه کند و دعای دیگر که
 ما تورا است بخواند اللهم انی استلک
 حسن الظن الی اخره و السعی عند نار کن

پس باطل خواهد بود حج و عمره بزرگ سعی
 بالنقض والاجماع عامداً و لا بباطل کلاً
 منهما بترکه سهواً بلا خلاف فيه ههنا و
 لیکن بعود دارند که فان تعدد العود أو
 استنباب فيه بلا خلاف فیهما باطل می
 شود سعی بزیادتی عداً مثل طواف و
 باطل نمیشود سعی بزیادتی در حالت سهو
 و چون سعی را تمام کند نیت کند که تقصیر
 میکنم از جهت محل شدن از عمره تمتع عمره

السلام از جهل و نادانی واجب است قرینه‌ی الله پر
 تقصیر کند بدانکه جدا کند مو یا ناخن را
 بمقراض یا غیر آن از موی یا ریش یا شان
 و جایز نیست سر تراشیدن و ستن است
 که از اطراف موی سر یا ریش یا شارب
 بکهراند و بعضی از ناخن‌ها را قطع کند
 و بعضی را برای حج بگذارد و پراو حلال
 می‌شود هر چیزی که پراو حرام شده بود
 بغير از حلق و ستن است که خود را^{شبه}

بمحرمان کند و طلب معرفت و مغفرت
 نماید که حاجات مستجاب است بی پنج اهرام
 بکشد و بهتر است که در روز هشتم بعد
 از نماز ظهر و عصر اهرام کند و غسل اهرام
 و آداب و نیت و دعا بنحویکه در اهرام عمره
 نسخه دیگر که مجموع ادعیه اش باشد انشاء
 الله حواله خواهد شد باید خوانده شود
 یا آنکه در جن غسل نیت کند که غسل اهرام
 حج اسلام حج تمتع میکنم قرباالی الله همچنین

جامه احرام را دیگر باره بپوشد و نیت
 کند که دو جامه را می پوشم در حج
 اسلام و حج تمتع از جهت آنکه واجب است
 مثلاً بر من اگر اصراف باشد قربۀ الی الله
 و طلباً لمرضاۀه و اگر خواهد بدو جامه
 مجدداً مثل جامه های سابقه احرام
 حج بکشد جایز است و بهتر است که
 نیت حج مجزاً کند که حج می کنم حج
 اسلام و حج تمتع از جهت آنکه واجب است

قربة الى الله تعالى ونیت احرام بکند که
 احرام میگیرم بحج اسلام حج تمتع و تلبیة
 میگویم از جهت عقد این احرام از برای
 آنکه واجب است هر دو بر من چه اصالته
 باشد و چه بر سبیل نبایت قرآنی الله تعالی
 لبیک اللهم لبیک و در این جا محجّر است
 که تلبیه را مقدار احرام دارد یا فاصله
 بکند و احوط آنست که اول مقدار
 سازد و چون بر اقطار رسد که مشهور

و معروف است هنوز بر دم اقطار نرسیده
 تلبیه بگوید و چون مشرف شود بر ایطح
 باوا از بلند بگوید و بهتر اینست که قبل
 از نیت آیند غایب خواند اللَّهُمَّ اِنِّیْ اَرِیدُ
 الْحَیَّ فِیْ سِرِّهِ لِّیْ وَ حَلِّیْ حَبِیْثِ حَسْبِیْ لَقَدْ کَانَ
 الَّذِیْ قَدَرْتَ عَلَیَّ وَ بَارَدَ عَایْیَ بَیْکَرِیْ
 کَ اَوَّلِ شَاحِرٍ لِّکَ شَعْرِیْ وَ بَشْرِیْ وَ لَحْیَ
 بَذَلْتُ لَکَ اِلَیْ اِخْرَهِ پَسْ تَلْبِیْهِ کَرِیْمِ حَیْ لَبِیْکَ
 بِحُجَّهِ و عَمْرَه میگوید بار تا با خرس متوجه

منی میشود و اگر دعای لا اله الا الله
 المحمّد الکریم که مشهور است بدعای
 فرج بخواند خوب است و بعد از آن
 اللهم انی اسئلك داتا باخر که متصل به
 کتب ادعیه بدعای فرج ذکر شد ^{است}
 تا باخروست است که شب عرفه در
 باشد تا صبح و مشغول بطاعت و
 عبادت حضرت رب العزة و بخواند
 دعای صحیفه کامله و نمازهای مانده

را در مسجد معروف بجای آورد و چون
 نماز صبح را بجای آورد تعقیب کند
 تا طلوع آفتاب و روانه عرفات شود
 و بخواند دعای مانور او تلبیه بگوید
 تا عرفات و چون بعرفات رسد قطع
 تلبیه کند و چون اول زوال شود در
 عرفات نیت کند که می ایستم در عرفات
 از حال تا شام در حج اسلام تسبیح تمتع از
 جهت آنکه واجب است فريضة الى الله تعالى

و در حکم نیت باشد تا فارغ شود و
 واجب است که تا شام در عرفات
 بماند و سنت است که در تمامی حال
 وقوف با طهارت باشد و در وقت
 زوال غسل کند و بارهای خود را
 جمع کند و هر چه که موجب پراکندگی
 خاطر است از خود دور کند و قطع
 کند خیالات فاسد کاسد خود را
 و طلب مغفرت از عفا بخود کند و

بیک اذان و اقامت نماز ظهر و عصر
 در اَوّل وقت ادا نماید و وقوف کند
 در دست چپ کوه و در پائین کوه وقوف
 کند اما در زمین مسطح و با اصحاب خود
 مجتمع باشند پهلوی یکدیگر و فرجه
 در میان خود نگذارند و بعد از نماز
 برخیزند و مشغول دعا شود و رو بقبله
 کند و دل خود را که محال شود پیران حضرت
 ذوالجلال است متوجه مبداء فیض

دارد و شای الهی بجای آورد و تمجید
 حضرت اقدس جل شانہ نماید و قلیل
 کند و آیه الکبریٰ بخواند صد نوبت و
 صلوة صد نوبت بر جناب اقدس محمد
 بفرسند و انا انزلناه و لا حول و لا قوة الا
 بالله و قل هو الله صد نوبت بخواند
 و سعی کنند در دعا و تضرع و زاری
 انچه می تواند بکند و دعای صحیفه کلمه
 و دعای حضرت سید الشهداء روحی

و روح العالمین فداه بخواند و دعای
 اللَّهُمَّ اَنْتَ عَبْدُكَ فَلَا تَجْعَلْنِي تَاكْذَاوُكْذَا
 بخواند و حاجت خود را از خدا بخواند
 و دست بدرگاه حضرت واجب
 الوجود برآورده با کردن کج حوائج
 خود را از خلاق کریم بخواند که انشاء
 الله برآورده است و تصدق کند
 مال خود را بقدر قوه و اگر نتواند
 بنده ازاد کند **الفصل الخامس** از ادب

المشعر الحرام پس از روانه شدن و آمدن
 بسوی مشعر بسکینه و وقار و اوام تن
 و ذکر استغفار و توبه و انابه و تحایر
 وقت آمدن بمشعر الحرام بخواند اللهم
 لا تجعله اخر العهد و يساءركوبد اللهم
 اعنقنا من النار يا اللهم اعنقني من النار
 پس چون وقت رفتن بمشعر الحرام ببل
 سرخ رسد از سمت راست راه بگوید
 اللهم ارحم وقفی و زدنی علی سلمی

دینی و تقبل مناسکی بگوید و بسیار
بگوید اللهم اعنقني من النار يا اللهم
اعنق رقبتي من النار و نماز شام و خفته
را تا خیر کند تا مشعر الحرام اگر چه ثلث
شب بگذرد و اگر نتواند رسید در راه
بکند و جمع کند میان هر دو نماز شب
اذان و دو اقامت و نافله شام را پس از
خفتن بجای آورد و احوط آنست که چون
داخل مشعر الحرام شود نیت کند که

شب و در رمی آورد در مشعر الحرام و
 حج اسلام تتمتع قریه الی الله تع و مستحب
 است که در شکم وادی فرود آید از
 جانب راست راه و دعای اللهم انی
 اسئلك ان تجمع لی فیها را بخواند و تاحیه
 قدرت این شب را بعبادت بسر نمود
 سنت است که در این شب هفتاد سوره
 ریزه بردارد برای رمی جمرات و چون
 صبح شود نیت کند که می ایستم در مشعر

المحرم تا طلوع آفتاب در حج اسلام و حج تمتع از حجه
 انکه واجب آیت قرآنی الی الله تعالی واجب است مانند
 طلوع آفتاب و سنت است که وضو کند
 بعد از غسل و در حال وقوف بایستد
 و دعای ماثوره منقوله این مقام که در نسخ
 ادعیه مرحوم مجلسی و پدید بزرگوارش مرحوم
 ملا محمد تقی جمع کرده اند مناسب است ادعیه
 نامند بخواند و حمد و شکر حضرت پدید
 را بجای آورد و صلوة بر محمد و آل او

بفرسند و بعد از خواندن ادعیه دعا
 کند بجه خود و پدر خود و مادر و برادران و
 و خواهران و ذکاء الحقوق و اخوان ایمانی و مشرکین
 و مؤمنات حتی اهل و عیال و مال و چون
 شمس خاور بر کوه قدرت مشهور بشیر
 بتابد اعتراف بکنانها بکند و هفت مرتبه
 استغفار کند و روانه منی شود با ذکر
 و استغفار و سکنه و وقار و چون بود
 محشر برسد تند برود مانند شتر اگر

پیاده باشد و اگر سواره باشد تند برانند
 را حله خود را صد کام و در وقت نند
 رقبین تا با خبر بگوید که اللَّهُمَّ سَلِّمْ بَیْنَ
 دَاخِلِ مَنِّیْ شُود بِنِجَوَانِ دَعَا رَا که اللَّهُ
 هَذِهِ مَنِّیْ پس واجب است که بنزد جمره
 بیاید و نیت کند که این جمره را به هفت
 سَنَك میزنم در حج اسلام و حج تمتع اَدِی
 اَنْجَهت اَنکه بر من واجب است قَرْبَةُ الی
 اللَّهُ و هفت عدد سَنَك ریزه باید بِک

يك بر جهره بزنند و واجب است كه اين
 سنگها را از حرم بردارد و مرسته ديگر
 بر جهره مى انداخته باشد و مستحب است
 كه رنگين باشند مثل سرمه يا رنگ ديگر
 و نقطه نقطه باشند و وسط باشند بقدر
 سر انگشت باشند و مستحب است كه
 در وقت روى پياده باشند و احوط است
 كه با وضو باشند و چون سنگها را
 در دست كيرد پيش از آنكه اخن اين دعا را

بخواند اَللّٰهُمَّ هُوَلَاءُ حَصَنَاتِيْ اِلَى
 اٰخِرٍ وَبَاهِرِ سَنَتِكَ كَمَا اَنْدَاوَدَ اِيْنَ دَعَا مَجْزُوٰ^{ند}
 اَللّٰهُ اَكْبَرُ اَللّٰهُمَّ اَخْرِذْ عَيْنَ الشَّيْطَانِ اِلَى
 اٰخِرٍ وَمِيَانَهُ اَوْ جِهْرَهُ دَهْ نَزْعُ بَاشِدٍ وَبِشْتِ
 بَعْبِلَه كُنْدُ وِرُوْجِهْرَهُ وَسَنَكْرَا اِبْرَانَكَشْتِ
 مِهْمَنِ كَدَارِدِ وَبِنَاخُنْ اَنَكَشْتِ شَهَادَتُ بَيْنَدِ^{ند}
 وَچُونِ قَاوَعِ شُوْدِ وَبِحَايِ حُوْدِ بَرَكْ كَرْدِ
 بخواند اَللّٰهُمَّ بِكَ وَتَعَتُّ اِلَى اٰخِرِ بَرِي
 وَاجِدِيْسْتِ كَشْتِ يَا كَاوِيَا كُوْ سَفَنْدِ دِيْجِ

کند و نیت کند که ذبیح می‌کنم این هکذیها
 در حج اسلام و حج تمتع از جهت آنکه واجب است
 فرموده الی الله تعالی و واجبست که در روز ^{عید}
 بکشد پیش از سر تراشیدن و بعد از می
 جمره و اگر شتر بخرد باید پنج ساله باشد
 یا دوشش سالگی و اگر گاو یا بز باشد ^{افلا}
 یکساله یا دویزین یک و دو باشد و اگر ^{سینه} گوسفند
 ذبیح کند اولی هفت ماهه اوشت یا دوشست
 باشد و باید که معبوس و بیخه نباشد و بیسینه

الا غریب باشد و بلکه سنت است که سیمین
 و فریب باشد و از اربعه فایده باشد و در
 وقت نوح یا نوحه غای و جَهَّتْ وَ جَهَّیْ
 لَمَّا یَاخِرُ مَجْوَازُكَ وَاللَّهُمَّ قَتِّلْ مِیْنِ دَوَاخِرِ
 بگوید و بهتر است که خود بکشد و اکثر
 دست بالا ای دست کشند که ندارد و قوه
 کند و احوط است که بعد از کشتن مذکور
 و اسیر شمت کنند بابت حصه را از برای
 خود فرار دهند و از همان حصه بخورند

اگر چه کسی باشد و در وقت خوردن نیت
 کند که میخورم گوشت فریانی حج ایسلام
 و حج تمتع را از جهت رضای الهی و بهتر
 آنست که نیت سه يك خود را بصدق
 کند و يك ديگر را بقانع معسر دهند
 قانع كسبست هر چيز و هر قدر از برایش
 بفرستند بگيرد و راضی باشد و معسر
 كسبست که از تو غنی تر باشد و از تو سوا
 نمیکند و از جهت معسر بیشتر باید فرستاد و اگر

هر دو از یاران و دوستان باشند و لبست
 و در وقت فرستادن یاد دادن نیت کند که
 این گوشت قربانی هدیه حج اسلام ^{و حج} تمتع و امید
 یا میفرستم از جهت فایده یا معشرفیه ^{و حج} الی الله تعالی
 و سه رک دیگه را بقر و مساکین دهد
 و نیت کند که بصدق میبکنم این گوشت هدیه
 حج اسلام ^{و حج} تمتع و افریه ^{و حج} الی الله تعالی ^{و حج} اول
 بعد از این واجبست سر را تراستیدن ^{و حج} یا نصیر
 از موی و ناخن و منتهین است زانرا نصیر

و سر تراشیدن بهتر است خصوصاً
 حاجی را و چون خواهد سر تراشید نیت
 کند در ابتداء سر تراشیدن که سر می
 تراشم از جهت محل شدن از احرام حج
 اسلام حج تمتع از جهت آنکه واجب است
 قربة الى الله تعالى و بهتر است که اسناد
 سلمانی نیز نیت کند و مستحب است که
 روی بقبله باشد و ابتدا بجانب راست
 پیش سر کند و این دعا بخواند تا باخر که

اللَّهُمَّ اعْطِنِي الْخَيْرَ لِسَ مَوِي سِرْ جَع كَرْدِه
 دَفَن نَمَايِد وَا حَوْط حَلَق تَمَامِي رَا سَمِ
 وَا زَا طَرَا ف رِي ش و شَارِب قَطْع شَعْر
 مَسْتَحَبَّ اسْت و دَر حِيْن تَقْصِيْر مُجِيْد و سَبِيْل
 نِيْت كَنْد كِه تَقْصِيْرِي كُنْم اَز جِهْت مَحَل
 شَدْن اَز اَحْرَام حَجِّ اسْلَام حَجِّ تَمَتُّع اَز جِهْت
 اَنْكِه وَا جِبِيْسْت قَرِيْبَةً اِلَى اللّٰهِ تَعَالٰی و هَر قَدْ
 اَز اِيْن اَعْمَال فَارِغ شَوْد بَا زِمَعَاوِدَت
 مِمْكَنْدَر و زَعِبْد كَنْد اَز جِهْت دَوَّاطِ

وسعی و اگر متعذر نباشد روزیازدهم
 بیاید و احوط اینست که دیگر تاخیر نکند
 و چون بمکه آید دیگر باره سنت است که
 غسل کند و نلغها را بکشد و شارب بکشد
 و متوجه بذكر و تجمید و تحمید و تعظیم الهی
 و صلوة بر محمد و آل محمد انچه مقدور باشد
 و چون بدر مسجد آید بگوید اللهم اغنی
 الی اخر پس بنزد حجر آید و استلام کند و ^{تقبیل}
 و سایر آداب بعمل آورد و الله اکبر بگوید و ^{نیت}

كُنْدَ مَعَارِنِ اَوَّلِ شَوِّطِ كِه
 هفت شَوِّطِ طَوَّافِ رِنْيَارَتِ
 خَانَهُ كَعْبَه مَبْكَمِ دَرَجِ
 اِسْلَامِ وَتَجِ ثَمَغِ اَز جِهَتِ اَنَكِ
 وَاجَبِست قَرَبَةَ اِلَى اللّٰهِ تَعَالٰى
 وَبِهَمَانِ عَنَوَانِ كِه مَذْكُورِ
 شَدِ هفت شَوِّطِ طَوَّافِ كُنْدِ
 وَبَعْدِ دَوْرَكِتِ نَمَازِ رِشْتِ مَقَامِ
 حَضَرَتِ اَبْرَاهِيْمِ عِبْرَاجَايِ وَدَوْنِ يَتِ

کند که دو رکعت نماز طواف حج اسلا
 حج تمتع میبکنم از جهت آنکه بر من واجب
 فریبه الی الله تعالی و بخونیکه گذشت
 تمام کند پس به نزد حجر الاسود آید
 و او را بگوید و الله اکبر بگوید و
 اعنالی که در عمره مذکور شد کلام
 بجل آورد منوجه صفا شود انشاء الله
 تعالی پس هفت شوط سعی کند
 میان صفا و مروء بخونیکه گذشت

انفا پس در اینجا حال نیز نیت کند باین
 طریق که هفت شوط سعی میکنم
 میان صفا و مروه در حج اسلام و حج
 تمتع از جهت آنکه واجبست قرینه
 الله تعالی پس دیگر باره نزد خانه کعبه
 آید و بطرف سابعوبان هفت شوط
 طواف شایع بجا ی آورد و چنین نیت
 کند که هفت شوط شاء میکنم در حج
 اسلام و حج تمتع از جهت آنکه بر من واجبست

قرۃ الی الله تعالی پس در مقام خضرت
 خلیل باز دو رکعت نماز بجای آورد
 بنحویکه گذشت و در نماز بانیت ^{یعنی} نماز
 را مجدد کند که دو رکعت نماز میکنم
 نماز طواف تشاء از جهت آنکه واجب
 است قرۃ الی الله و این طواف واجب
 است در حج تمتع و فرائد و افراد و عمره
 مفردة و در عمره تمتع طواف شایسته
 اش شایسته بدانکه هر وقت سر می برد
 باشد

یا تفصیر میکند محل می شود هر چه را که
 محرم بوده مگر زنان و صید و احوط
 ترك کردن بوی خوش است تا طواف
 زیارت بکند پس از طواف زیارت
 بیوید بوهای خوش را آنچه خواهد
 و ایضا اجتناب از بوی خوش کند
 مثل از سبزی و چون طواف نشا کند
 زنان بروی حلال میشوند و احوط
 اجتناب از صید از وقت احرام است

تا بعد از طواف نشاء تا بعد از انقضای
 ایام تشریف است و اولی آنست که دست
 دوختن بنوشد و سر بنوشد تا سعی
 میانه صفا و مروه بجای نیاورد و
 بوی خوش نکند تا طواف نشاء
 بجای نیاورد الفصل الثانی فی احکام
 می بعد العود من مکه الیهما علم ان
 الحاج اذا قضی مناسکة عبک شرفنا
 الله تعالی مع المخادیم المؤمنین

رَقْنَا اللَّهَ تَعَالَى آمِينَ يَا رَبِّ الْعَالَمِينَ
 مِنْ طَوَافِ الزَّيَادَةِ وَالسَّجْعِ وَطَوَافِ
 النَّشَاءِ بِحَبِّ الْعُودِ وَالْمَبِيتِ
 بِمَعْنَى لَيْلَةِ الْحَادِي عَشَرَ وَالثَّانِي عَشَرَ
 طَلَقًا وَالثَّلَاثَ عَشَرَ إِذَا لَمْ يَتَوَضَّعِ الصَّيْدُ
 وَالنَّشَاءُ أَوْ غَرَبَتِ الشَّمْسُ وَهُوَ بِمَعْنَى
 لَيْلَةِ الثَّلَاثَ عَشَرَ وَلَوْنَاتٌ بغيرِهَا
 لَيْلَةٌ كَانَ عَلَيْهِ شَأٌ أَو لَيْلَتَيْنِ
 فَشَاتَانِ وَلَوْ كَانَ مِمَّنْ يَحِبُّ عَلَيْهِ الْمَبِيتُ

فِي اللَّيَالِي لثَلَاثَ وَتَرَكَ الْبَيْتَ بِهَا
 أَجْمَعَ لِمَنْهُ ثَلَاثَ شَبَابَةٍ لِكُلِّ لَيْلَةٍ
 سَاءٌ وَاطْلَاقُ الصَّطَاحِ كَالْفَنَاءِ
 لِيَشْتَمِلَ الْجَاهِلُ وَالْمُضْطَرُّ وَالنَّاسِي
 وَبُكَوْنَ خَيْرَاتِنَا لَا كِفَارَةَ وَحْدَ الْمَبِيتِ
 بِهَا أَيْ لَقَدْ رَأَى الْوَاجِبَ مِنْهُ أَنْ يَكُونَ
 بِهَا لِيُحَالِيَ حَتَّى يَتَجَاوَزَ نِصْفَ اللَّيْلِ فَلَمْ
 يَخْرُجْ مِنْهَا عِندَ الْاِنتِصَافِ وَلَوْ إِلَى
 مَكَّةَ رَزَقَنِي اللَّهُ تَعَالَى وَالْكَوْنَ بِهَا إِلَى

الفجر افضل ويجب رمي الجمرات الثلاث
 في الايام التي يقم بها كل حجة سبع
 حصية بان يبدء بالأولى ثم الوسطى
 ثم الجمرة العقبية فلونكس اعاد على
 الوسطى وجرة العقبية وقت الرمي
 ما بين طلوع الشمس الى غروبها على
 الاشهر الاقوى وهمچنين هر سنی
 که می اندازد الله اکبر بگوید واکر
 دغای سابق که اساده بمجلس شد

خوانده شود اولی است و در جمره
 عقبه پشت به قبله میکند و بخوابد
 نزد آن برای دغله و تکبیر سنت است
 در منی و بعضی واجب دانسته اند
 عقب پانزده نماز که اولش ظهر روز
 عید است و آخرش صبح روز سیزدهم
 و در شهرهای دیگر عقب ده نماز
 بعد از هر نماز میگوید الله اکبر الله
 اکبر لا اله الا الله والله اکبر الله اکبر

والله الحمد والله أكبر على ما هدانا
 الله أكبر على ما رزقنا من بهيمة الانعام
 والحمد لله على ما اهلانا اسأله سبع
 سنن است که در ایام منی نمازهای
 واجب و سنن زاد مسجد حنف بنجا
 اورد و صد رکعت نماز و صد مرتبه
 گفتن سبحان الله و صد مرتبه لا اله
 الا الله و صد مرتبه الحمد لله گفتن
 در این مسجد ثواب عظیم دارد و چون

بمکه بر کرد دست است که داخل
 کعبه شود و سنت است که پیش از
 دخول غسل کند و پا برهنه داخل
 شود و در وقت داخل شدن هر دو
 حلقه در زان بکشد و بگوید اَللّٰهُمَّ
 الْبَيْتَ بَيْتَكَ وَالْعَبْدُ عَبْدُكَ وَ
 قَدْ فَتَّحْتَ لِيْ دَخْلَهُ كَانَ اَمْنًا فَاَمِيْنُ
 مِنْ عَذَابِكَ وَاجْزِئْ مِنْ سَخَطِكَ
 پس داخل شود و بگوید اَللّٰهُمَّ

اِنَّكَ ظَلَمْتَ وَمِنْ دَخْلِهِ كَانِ اِمْنًا فَاَمِنْتُ
 مِنْ عَذَابِكَ عَذَابِ النَّارِ پس دور کعت
 نماز بگذارد و میان دو ستون بر
 سنک سرخ در رکعت اول حم سجده
 بخواند و در رکعت دوم هم عدد آیات
 آن از قرآن بخواند و در گوشه‌های
 کعبه نماز کند و بگوید اَللّٰهُمَّ
 مِنْ نَهْيَا وَنَعْيِي وَاَعِدَّ وَاسْتَعِدَّ
 لَوْفَادَةِ اِلَى الْمَخْلُوقِ جَاءَ رَفْدُهُ وَجَوَّ

وفوافله وفوافله فاليك كانت
 يا سيدي هتيثي وتعبثي و
 اعدادي واسعدادي رحباء
 وفذك وجائرتك فلا تحيب اليوم
 وجائي يامن لا يحيب سائله ولا
 ينقص فائله فاني اذك اليوم بعمل
 صالح قدمته ولا شفاعه مخلوف
 رجونه ولكني انيذك مقرا بالذوب
 والاساءت على نفسي فانه لا حجة

لِي وَلَا عُدْرَ فَاسْئَلْكَ يَا مَنْ هُوَ الْكَ
 اِنْ نَصَلِي عَلَى مُحَمَّدٍ وَالْمُحَمَّدِ وَان
 تَعْطِبَنِي وَتَقْلِبَنِي عَشْرَتَيْهِ وَتَقْلِبَنِي
 بِرَعْبِي رَعْبِي وَلَا تَرُدَّنِي وَلَا
 تَرُدَّنِي مَحْرُومًا وَلَا مَحْبُوبًا وَلَا خَائِبًا
 يَا عَظِيمَ يَا عَظِيمَ يَا عَظِيمَ اَرْجُوكَ ه
 لِلْعَظِيمِ اَسْأَلُكَ يَا عَظِيمَ اَنْ تَغْفِرَ لِي
 الذَّنْبَ الْعَظِيمَ لَا إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ وَ
 بِسْمِ اللَّهِ رُودٌ وَدُرْخَالٌ سَجْدَةٌ اِبْدَعَا

يجوز أن لا يرد غضبك إلا حلك و
 لا يجبر من عذابك إلا رحمتك ولا
 يجني منك إلا الضرر إليك فهب
 لي يا الله فرجاً بالقدرة التي بها
 تحيي أموات العباد وبها تنشر ميت
 البلاد ولا تهلكني يا الله عما شجر
 لي دعائي وتعرفني الإجابة اللهم
 ارزقني العافية إلى منتهى أجل
 ولا تشمت بي عدوي ولا تمكثني

عنقي من ذا الذي يرضني
 ان وضعتني ومن ذا الذي
 يضعني ان رفعتني وان اهلكني
 فمن ذا الذي يعرض لك في
 عبدك او يسئلك عن امرك
 فقد علمت يا الهي انك ليس
 في حكمك ظلم ولا في نعمتك
 عجلة انما يعمل من مخافة الموت
 وانما يحتاج الى الظلم الضعيف

وتدعّاليت يا الهي عن ذلك
 علوا كبر رافلا تجعلني للبلاء
 عرضا ولا لتقمتك صبا ^{مهلكة} وخسنة
 واقطن عي ربي ولا تودد يدي في
 مخري ولا سعي ببلاء على اشر
 بلاء ^{مهلكة} فتدري ضعفي وملاء ^{مهلكة} حيلتي
 ونضري اليك ووحشتي من
 الناس وانني بك اعوذ بك
 اليوم فاعدني واستجير بك و

اجرنی واستعین بک علی الظلم
 فاعوذ واستنصرک فانصرنی و
 انوکل علیک فاکفنی واومر بک
 فامتني واستهد بک فاهدنی و
 استرحمک فارحمنی واستغفرک
 ثمناعلم فاعفر لی واسترزقک من
 فضلك الواسع فارزقنی ولا
 حول ولا قوة الا بالله العلی
 اعظم اشأما رجها رم پس برکنی

اید که محاذی حجر الاسود است
 و شکم خود را بر او مالید و بگوید
 یا واحد یا احد یا ما حد یا قریب یا
 بعید یا عزیز یا حکیم رب لا تد
 فرج او انت خیر الوارثین رب
 هب لی من لدنک ذتیة طیبه
 انتک سمیع الدعاء اشارہ یحجم
 دور سنون بگرد و شکم و پشت
 بان ستون بمالند و همین دُعَا

بخواند و دست و بدن را هفت بار
 ارکان بما لدخوصا رکن بمائی
 و نماز واجب را در کعبه نکند ارم
 و چون بیرون رود بگوید الله اکبر
 الله اکبر الله اکبر اللهم لا تجعل
 عهدي بلائنا و لا تسمتنا
 أعدائنا فانك انت الضار النافع
 اشاره ششم چون از دربان
 بپایین ابد دربان را بر دست چپ

من خلقك اللهم كما بلغ رسالاً
 وجاهد في سبيلك وصدع بالحق
 واوذي منك وفي جنبك حتى
 اناه اليقين اللهم اقبلني مغفلاً
 مني مستجاباً لي بافضل ما يرجع
 به احد من وفدك من المغفرة و
 البركة والرحمة والرضوان والعتا^{فة}
 مما ينبغي ان اطلب فاستلك
 ان تعطيني مثل الذي عطينه⁹⁹

وَفَضْلًا مِنْ عِنْدِكَ تَزِيدُنِي عَلَيْهِ
 اللَّهُمَّ إِنْ أَمَشْتَنِي فَاعْفُرْ لِي وَإِنْ
 أَحْبَبْتَنِي فَأَرْزُقْنِيهِ مِنْ قَابِلِ اللَّهُمَّ
 لَا تُجْعَلْهُ آخِرَ الْعَهْدِ مِنْ بَيْنِكَ
 اللَّهُمَّ إِنِّي عَبْدُكَ وَابْنُ امْتِكَ
 جَمَلْتَنِي عَلَى دَابَّتِكَ وَسَتَرْتَنِي
 فِي بِلَادِكَ حَتَّى أَدْخَلْتَنِي
 حَرَمَكَ وَأَمْنَكَ وَقَدَّكَ إِنْ
 فِي حَسَنِ ظَنِّي بِكَ إِنْ تَعْفُرْ لِي

ذنوبي فان كنت غفرت ذنوبي
 فاردد عني رضى وقريني اليك
 زلني ولا تباعدني وان لم تغفر لي
 فمن الان فاغفر لي قبل ان تناي
 عن بيتك داري وهذا اوافضل
 ان كنت اذنت لي غير اغب
 عنك ولا عن بيتك ولا مستبد
 بك ولا به اللهم احفظني من بين
 يدي ومن خلفي وعن يميني وعن

عَنْ شَمَالِي حَتَّى تَبْلُغَنِي أَهْلِي وَ
 أَكْفَنِي مَوْنَةَ عِبَادِكَ وَعِيَالِي
 فَانْتَ وَلِي ذَٰلِكَ مِنْ خَلْقِكَ وَ
 مَتَى مَقَامُ أَوَّلِ دُرُوفَتِي كَرِيرُونَ
 مَيِّ ايد دست بدر كرد و بگويد
 المسكين علي بابك فصدق
 عليه بالجنة پس نزد آب زمزم
 رفته اندك بنوشد پس برون
 ايد و بگويد ابئون ابئون غابدون

وَرَبَّنَا حَامِدُونَ إِلَى رُبَّنَا وَارْجِعُونَ
پس بسجده رود و سجد طویل بجا
آورد و از باب المختلطین که برابر
رکن شامیست بیرون رود و
بگوید که اَللّهُمَّ اِنِّیْ اَنْتَ لَعَلَّیْ
اِنْ لَا اِلَهَ اِلَّا اَنْتَ مُفَاعِدِیْ
مستحب است که در وقت بیرون
آمدن از مکه بگویدم خَرَّمَا بَعْضَ
بَعْضٍ وَکُنْتَ تَاکْفَارُهُ چنانچه

باشد که شاید از روی جهالت
 از روی واقع شده باشد مثل
 بدن خوار آمدن یا شپش از بدن
 افتاده باشد یا مانند آن و سنت
 است که عزم کند بر خود و آن
 حق تعالی طلب کند که مرتبه
 دیگر بر کرد و بیج بیت الله
 الحرام زیارت سید انام و ائمه
 معصومین صلوات الله علیهم

اجمعین الظاهرین مقام ستیو
 سپصد و شصت و دو طوف
 کردن در ایام حج بعد از ایام
 سال پس اگر نتواند سپصد و
 شصت طوف بکند مقام چهارم
 مستحبست که حین توجیه عبدینه
 در معریش صلی الله علیه و آله
 فرود آید و آن مسجد است نزدیک
 مسجد شجره و اگر وقت نماز باشد

نماز بجا آورد و اندکی بخوابد
 خواب در شب و خواب در روز
 و احوط آنست که در حرم مدینه
 مشرفه عیبر اشجار و گیاه نکند
 و از سنگستان لیلی ناسنگستان
 و اقم صید نکند مقام پنجم
 زیارت حضرت سید الشهدا
 بکند در سه موضع یکی در خانه
 آنحضرت و ظاهر اینست که مدفن

ان جلیله معظم ان جا باشد و دیگر
 در روضه که ان میان قبر و منبر است
 و دیگر در بقیع نزد فرزندان ان
 سید معظم و گرفتن روزه سه
 روز چهارشنبه و پنجشنبه و
 جمعه و در شب چهارشنبه
 نماز کند نزد ستون ابی لبابه
 و شب پنجشنبه نماز کند نزد
 ستونی که بهلوی مقام رسول

امین است و در شب جمعہ نیز
 نزد آن ستون رود و در آن شب
 ورود نماز کند و اگر نفس
 ضعیف و سرکش نباشد در این
 سه روز مخصوص لغو نکوید و
 بدکر خالق اکبر مشغول باشد
 و از مسجد بیرون نرود مگر از
 جهت قضای حاجتی و بسیار
 کم بخوابد بلکه اگر تن پرور

نباشد خواب نکند پس دوز جمع
 حمد حضرت سُبْحَانِ وِثْنای خَالِقِ
 مِکْنَارِ اِنْجَائِی اورد و صلوة بر رسول
 کریم بفرستد و حاجات خود را
 از حضرت حق درخواهد و این
 دعا بخواند که انشاء الله مراد اثر
 حاصل گردد اللهم ما كانت
 لي اليك من حاجة شرعت انا
 في طلبها والتماسها ولم اشرع

سالتكها اولم اسألتكها فاني
 اتوجه اليك بنبيك محمد
 بنى الرحمة صلى الله عليه و
 اله في قضاء حوائجى صغيرها
 وكبيرها مقالء اول
 مستحبست كرمسجد مد بنى طبر
 رود ودر هر مسجدى نماز گذارد
 مثلاً در مسجد اخراب ومسجد
 فتح و مسجد فضيح ومسجد مينا

و مقبره امّ ابن اهِيم و بعد بزیارت
 عبور شد اءرود خصوصاً
 بترجمه و مکروهست خواب
 کردن در مساجد خصوصاً در
 مسجد سیّد المرسلین و خاتمه
 النبیین جناب محمد مصطفی
 صلی الله علیه و آله و سلم
 مقاله دویم چون داخل مدینه
 منوره شود غسل دخول کند

وعَسَلُ زِيَارَتِ اَنْ سُرُور كُنْد
 وَاَزْ بَابِ جَبْرِئِيلِ اَمِيْنِ شَرَفِي
 اَللّٰهُ تَعَالٰی دَاخِلِ مَسْجِدِ شُوْد
 وَبَكُوِيْدِ السَّلَامُ عَلَیْكَ يَا حَبِيْبِ
 اَللّٰهُ السَّلَامُ عَلَیْكَ يَا صَفْوَةَ اَللّٰهِ
 السَّلَامُ عَلَیْكَ يَا اَمِيْنِ اَللّٰهُ هـ
 اَشْهَدُ اَنْكَ قَدْ رَضِیْتَ لِاَمَّتِكَ
 وَجَاهَدْتَ فِيْ سَبِيْلِ اَللّٰهِ وَ
 عَبْدُهُ حَتّٰی اَبْرَأَكَ الْبَقِيْنَ

فجزاك الله افضل ما جرى
 نبيا عن امته اللهم صل
 على محمد وال محمد افضل ما
 صليت على ابراهيم وال ابراهيم
 انك حميد حميد مغاله سيم
 پس مي ايد ثابته نزد ستون
 پيش از جانب راست قبر نزد
 سرفتر و نزد گوشه قبر مي
 ايستد روي بقبله و دوش

چپ بجانب قبر میکند و دوش
 راست بجانب منبر کرده و نیت
 کند که زیارت حضرت خاتم الانبیا
 بنیارسول خدا محمد مصطفی
 بجای می اودم از جهة انکه
 بر من مستحبست فزید الى الله
 پس بگوید اشهد ان لا اله الا
 الله وحده لا شریک له واشهد
 انک رسول الله واشهد انک قد

بلغت رسالات ربك ونصحت
 لأمتك وجاهدت في سبيل
 الله وعبدت الله مخلصاً حق
 اتيك اليقين بالحكمة و
 الموعدة الحسنة وارتب الذ
 عليك من الحق وانك ودف
 بالمومنين وعلظت على الكاف
 فبلغ الله بك افضل شرف محل
 المكرمين الحمد لله الذي

استنقنا بك من الشرك والظلال
اللهم فاجعل صلواتك وصلوة
ملائكتك المقربين وعبادك
الضالعين وانبيائك المرسلين
واهل السموات والأرضين و
من سبغ لك يارب العالمين من
الأولين والآخرين على محمد عبدك
ورسولك ونبيك وامينك و
محبك وحبيبك وصفيك و

خَاصَّتْكَ وَصَفَوْنَكَ وَخَبَّرَتَكَ
 مِنْ خَلْقِكَ اللَّهُمَّ اعْطِهِ الدَّرَجَةَ
 الرَّفِيعَةَ إِنَّهُ الْوَسِيلَةُ مِنَ الْجَنَّةِ
 وَابْعَثْهُ مَقَامًا مَحْجُودًا يَغِظُهُ بِهِ
 الْأَوَّلُونَ وَالْآخِرُونَ اللَّهُمَّ أَنْتَ
 قُلْتَ وَلَوْ أَنَّهُمْ إِذْ ظَلَمُوا أَنْفُسَهُمْ جَاءُوكَ
 فَاسْتَغْفَرُوا اللَّهَ وَاسْتَغْفَرَ لَهُمْ
 الرَّسُولُ لَوَجَدُوا اللَّهَ تَوَّابًا رَحِيمًا
 وَإِنِّي أَنَا نَبِيُّكَ مُسْتَغْفِرٌ تَائِبٌ

من ذنوبی وانی اتوجّربک الی الله
 ربّی ورتّبک لیغفر لی ذنوبی پس
 اگر حاجتی داشته باشد پشت
 بقبر و روی بقبله آورد و دستها
 را بردارد و حاجت خود را از حضرت
 رحمن طلب کند که برآورده می شود
 و بعد این دعا را بخواند اللهم
 الیک الحاجات امری و الی قبر محمد
 عبدک ورسولک صلوات ه

عليه واله اسندت ظهري و
القبلة التي رصبت لمحمد صلى
الله استقبلت اللهم اني اجتهد
لا املك لنفسي خبر ما ارجو لها
ولا ادفع عنها شر ما احدث رعليها
واصبحت الامور بيدك فلا فقيرا
معي اني لما انزلت الي من خبر
فقير اللهم ازدني منك بخبر
فاتر لا راد لفضلك اللهم اني

اعوذ بك من ان اعوذ بك من ان
تبدل اسمي وتغير جسمي ان تريد
نعمتك عني اللهم كرمي منك
بالنقوى وحملي بالنعم واعمرني
بالعافية وارزقني شكر العافية
يس بمقام جبرئيل امده زينناود^ن
وبكوبد اي جواد اي كرم واي
فريب اي بعيد اسئلك ان
تصلي علي محمد وال محمد واسالك

ان تردد علی نعمتک وهر زنی که
 مبتلا باشد بخون استحاضه چون
 دعا را میخواند یا ک میگوید پس
 به نزد منبر اید و چشمها و رو بخود
 بر پاییهای منبر بمالد شفایابد
 سیما شفای چشم بجد بایستد نزد
 ان و حمد و ثنای الهی بجای آورد
 و حاجات خود را بطلبید و چون
 داخل مسجد رسول خدا شوکد

صلوة بفرستد مقاله چهارم
 در بیان زیارت حضرت فاطمه
 است ابن بابویه القتی رضی الله
 عنه ذکر کرده است که غسل
 کردم و منجانه حضرت فاطمه و منم
 از باب جبرئیل از نزد ستون د^{خط}
 شدم بر پشت آن خطره که رسول
 خدام در آنجا است پس ایستادم
 نزد آن خطره و دست چپ من

مجانِبِ اَنْ خَطِرُ بُوْد وِشْتِ قَبْلُ
كِرْدَم وَرُوْیِ بَانَ حَضَرِت وِ كَفْتَم
السَّلَام عَلَیْكَ يَا بِنْتَ رَسُوْلِ اللهِ
السَّلَام عَلَیْكَ يَا بِنْتَ بَنِي اللهِ السَّلَام
عَلَیْكَ يَا بِنْتَ حَبِیْبِ اللهِ السَّلَام
عَلَیْكَ يَا بِنْتَ خَلِیْلِ اللهِ السَّلَام
عَلَیْكَ يَا بِنْتَ صَفَیِّ اللهِ السَّلَام
عَلَیْكَ يَا بِنْتَ اَمِّیْنِ اللهِ السَّلَام
عَلَیْكَ يَا بِنْتَ خَیْرِ خَلْقِ اللهِ السَّلَام

عَلَيْكَ يَا بِنْتَ أَفْضَلِ أَنْبِيَاءِ اللَّهِ
 وَرُسُلِهِ وَمَلَائِكَتِهِ السَّلَامُ عَلَيْكَ
 يَا بِنْتَ خَيْرِ الْبَرِّ بِهِ السَّلَامُ عَلَيْكَ
 يَا سَيِّدَةَ النَّسَاءِ الْعَالَمِينَ مِنْ
 الْأَوَّلِينَ وَالْآخِرِينَ السَّلَامُ عَلَيْكَ
 يَا زَوْجَةَ وَلِيِّ اللَّهِ وَخَيْرِ الْخُلُقِ بَعْدَ
 رَسُولِ اللَّهِ السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا أُمَّ
 الْحَسَنِ وَالْحُسَيْنِ سَيِّدَتِي
 شَبَابِ أَهْلِ الْجَنَّةِ السَّلَامُ عَلَيْكَ

ابْنُهَا الصَّدِيقَةُ الشَّهِيدَةُ الْمُعْصِيَةُ
 الْمَظْلُومَةُ السَّلَامُ عَلَيْكَ ابْنُهَا
 الرِّضْيَةُ الْمَرْضِيَّةُ السَّلَامُ عَلَيْكَ
 ابْنُهَا الْفَاضِلَةُ الْوَكِيلَةُ السَّلَامُ
 عَلَيْكَ ابْنُهَا الْحَوْرِيَّةُ الْأَلَسْبِيَّةُ
 السَّلَامُ عَلَيْكَ ابْنُهَا النَّقِيبَةُ
 النَّقِيبَةُ السَّلَامُ عَلَيْكَ ابْنُهَا
 الْمُحَدَّثَةُ الْعَلِيْمَةُ السَّلَامُ عَلَيْكَ
 ابْنُهَا الْحَزُونَةُ السَّلَامُ عَلَيْكَ

يَا فَاطِمَةُ بِنْتُ رَسُولِ اللَّهِ وَرَحْمَةُ
 اللَّهِ وَبَرَكَاتُهُ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْكَ وَ
 عَلَى رُوحِكَ وَجَسَدِكَ أَشْهَدُ
 أَنَّكَ مُضِيَّتْ عَلَى نَبِيَّةٍ مِنْ بَنِي
 وَإِنِّ مِنْ سَرِّكَ فَقَدْ سَرَّ رَسُولُ
 اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَمَنْ
 جَفَاكَ فَقَدْ جَفَا رَسُولَ اللَّهِ وَ
 مَنْ إِذَاكَ فَقَدْ إِذَا رَسُولَ اللَّهِ
 صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَمَنْ وَصَلَكَ

فقد وصل رسول الله ومن
 فطعك فقد قطع رسول الله
 لأنك بضعة منه وروحة التي
 بين جنبيه كما قال افضل سلم
 الله وصالوته عليه اشهد الله
 ورسوله وملائكته اني راض
 عن رضيت عنه ساخط على
 من سخطك عليه متبري ممن
 تبرت منه موال لما واليت معا

لَمَنْ عَادَيْتَ مَبْغُضٌ لِمَنْ ابْغَضْتَ
 مُحِبٌّ لِمَنْ أَحْبَبْتَ وَكَفَى بِاللَّهِ
 شَهِيدًا وَحَسْبُكَ يَا وَجَّازُ يَا مُثِيبًا
 وَجُودٌ يَقْبَلُ شَهِيدًا وَدَبْكُودٌ
 يَا صَرِيحَ الْمَكْرُوبِينَ يَا حَبِيبَ
 دَعْوَةِ الْمُضْطَرِّينَ اكْشِفْ عَنِّي
 عَنِّي وَهَمِّي وَكَرْبِي كَمَا اكْشَفْتَ
 عَنِ نَبِيِّكَ صَلَوَاتُكَ عَلَيْهِ وَ
 أَلْهِمَّهُ وَنِعْمَهُ وَكَرْبَهُ وَكَفَيْتَهُ هَوْلَ

عدوه في هذا المكان مقالة
 ينجم چون خواهند که از مدینه
 طیبه شرفنا الله تعالى بیرون
 رود بیاید بنزد رسول خدا ص
 و بگوید به قصد وداع صلی الله
 علیک یا رسول الله السلام علیک و
 رحمه الله وبرکاته اللهم لا تجعل آخر العهد
 من زیارت قبر نبیک صلواتک علیه
 والروان توقی قبل ذلک فاجی

فِي مَمَاتِي عَلَى مَا أَشْهَدُ فِي حَقِّي
 أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ وَأَنْ مُحَمَّدًا صَلَّيْ
 اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ عَبْدُكَ وَرَسُولُكَ
 وَچون بر یغین رود جامه پاك
 بپوشد و با خضوع و خشوع ه
 متوجه شود و غسل کند از جهت
 زبارت و قصد رخصت کند
 بپا کردن کج و اسك روان پس
 داخل شود و پای راست پیش

گذارد و خود را بخریج مقدّس
 برساند و بپوسد و بخریج زاد برابر
 قبور ائمه هدی صلوة الله
 علیهم بايستد و بگوید این
 زیارت ذیل را با حزن و اندوه
 خامه در بیان زیارت ائمه
 بقیع مرتباً الله تعالی و طلب المصائب
 قصد کند که زیارت ائمه بقیع
 میکنم حسینا الله تعالی

السَّلَامُ عَلَيْكُمْ أُمَّةُ الْمَهْدِيِّ السَّلَامُ
عَلَيْكُمْ أَهْلُ الثَّقَوَى السَّلَامُ عَلَيْكُمْ الْقَوَامُ
فِي الْبَرِيَّةِ بِالْقِسْطِ السَّلَامُ عَلَيْكُمْ أَهْلُ^{الصفوة}
السَّلَامِ عَلَيْكُمْ أَهْلُ النَّجْوَى أَشْهَدَانَكُمْ قَدْ
بَلَغْتُمْ وَنَضَحْتُمْ وَصَبَرْتُمْ فِي ذَاتِ اللَّهِ وَكَذَّبْتُمْ
وَإِسِيَّ الْيَكْمُ فَعَفَرْتُمْ وَأَشْهَدَانَكُمْ الْأُمَّةُ
الرَّاشِدُونَ الْمَهْدِيُونَ وَإِنَّ طَاعَتَكُمْ مَفْرُوضَةٌ
وَإِنَّ قَوْلَكُمْ الصَّدَقُ وَإِنَّكُمْ دُعُوتُمْ إِلَى آخِرِهِ
وَيُجَوِّدُ أَدْعِيَاهُ أَثَرُ مَنْقُولِهِ وَبِهْتَرِنْ

زبانات زبارت جامعه کبیر است که
خواندش در این مقام مناسب است و با توجه
قام و خشوع مالا کلام با حالت یاس خود
را بسیار بخندست انمه باطن الله در

شفاعتهم امین

عَبَّتْ قَالَتْ هَذِهِ الْمَقَالَةُ الشَّرِيفَةُ وَالرَّسَالَةُ
الَّتِي بَيْنَهُنَّ لِلْعَالِيَةِ فَعَتِ جَا كَاهِ سَهْرٍ شَبَعَتْ رَاجِ
وَعَالِيَةً عَالِيَةً مَبْرَأَةً عَالِيَةً خَاصَّةً الشَّهِيرِ
بِالشُّشُورِيِّ الْخَزَائِيِّ وَأَنَا الْخَزَائِيُّ حُسَيْنُ بْنُ

الْحُسَيْنِ

الحسن الجبني الحارثي بتا شيخ سلخ شهر جاري
الثاني من شهر معوض بمبئي درك واث منل
سكارو مستغني القابض نصاب مدح واللائبا
بائمه سديد حرم العبد الاقل الحاج محمد كاظم

مسنيد

